

“sa”/ “s-a”

Profesor Camelia Popa, Școala Săcele, județul Brașov

1. Completează după modelul dat:

Prietena este înțelegătoare.
.....
..... sa
.....

Furnica întâlnește cu greierașul.
.....
..... s-a
.....

2. Taie forma greșită:

Mihai sa /s-a pregătit să plece la plimbare. Sa / s-a uitat să vadă dacă haina sa / s-a este periată și dacă încălțăminte sa / s-a este curată. A chemat-o și pe sora sa / s-a, Oana. Ea sa / s-a bucurat mult. Mama s-a / sa dus la magazin. Vecina sa / s-a accidentat în stradă.

3. Completează cu **sa** sau **s-a** spațiile punctuate:

a) Copiii au zărit o veveriță. Ea ____ aplecat să ia o ghindă, apoi ____ întors la scorbura ____

Marele povestitor ____ născut la Humulești. Opera ____ este citită de toți copiii.

b) Maria ____ îmbrăcat pentru a merge cu mama ____ în oraș. ____ uitat în oglindă, ____ pieptănat și au plecat.

În magazinul de marochinărie, ____ întâlnit cu prietena ____, Georgeta.

Mama i-a cumpărat lucruri frumoase. Maria ____ bucurat și a mers la vecina ____ să i le arate.

c) Ora de citire ____ terminat. Elevii ies în recreație. Cecilia și colega ____ sar coarda. Colega ____ ____ împiedicat și a căzut. ____ ridicat repede și s-au ridicat în continuare. ____ sunat de intrare și jocul ____ terminat.

4. Alcătuieste două enunțuri cu **sa** și două enunțuri cu **s-a** :

5. Folosește sa și s-a în același enunț:

“s-au”/ “sau”

1. Completează spațiile punctate cu „s-au” și „sau”:

Păsările călătoare întors din țările cu lumina prea albă și fierbinte. Își vor regăsi cuiburile..... nu?
Sunt atât de bucuroase de revederea locurilor dragi, că nu mai gândit la asta.
Foșnind mătăsos,
așezat pe întinderea catifelată pe ramurile înmugurite, odihnit puțin, apoi au început lucrul. Repară cuiburile construiesc altele. Vor cloci ouăle și vor scoate puișori.

2. Alege forma corectă:

Dănuț are patru sau / s-au cinci anișori. Mănâncă fructe dintr-un coșuleț.
- Sunt vișine sau / s-au cireșe? a întrebat sora sa.
- Sunt vișine, dar sau / s-au copt și cireșele. Sau / s-au scuturat o mulțime pe jos.
Le mănâncă vrăbiile
sau / s-au alte păsări.
- Au aceeași culoare ca vișinele sau / s-au nu?
- Pot avea culoarea roșie sau / s-au gălbuie.
- Uf! De când tot vorbim, sau / s-au terminat fructele din coșuleț!

3. Scrie corect “sau” și “s-au” în locul punctelor din textul de mai jos:

Costache și Mihai ____ hotărât să meargă în tabără. Nu știu unde este mai bine, la munte ____ la mare? ____ gândit că la mare pot să se bucure mai mult de soarele strălucitor _____ de apa mării tămăduitoare.
_____ anunțat locurile pentru tabere. Pentru a merge în tabără la mare, trebuie să ai numai note de nouă ____ de zece. Cum cei doi nu prea ____ învrednicit să ia zece ____ nouă ____ înscris pe lista celor care vor pleca la munte.

4. Alcătuieste câte două enunțuri în care să folosești “sau” și “s-au”.

3. Scrie forma potrivită, după timpul când se petrece acțiunea:

<u>acum (azi)</u>	<u>atunci (ieri)</u>
se joacă
se întâlnesc
se împrietenesc
se ceartă

4. Transcrie textul arătând că acțiunea se petrece înainte de momentul vorbirii:

Zilele se micșorează. Frunzele se îngălbenesc. Se coc fructele. Pe ogoare se culeg roadele toamnei. Păsările călătoare se duc în țările calde.

“ia” / “i-a”

1. Subliniază ortograma „i-a” și încercuiește cuvântul „ia”:

După-amiază, bunica i-a scos pe toți din casă.

- Toată lumea pleacă să ia aer!

Tata ia undița, Maria ia jucăriile, mama ia o carte. I-a dat și lui Virgil o revistă.

Pădurea i-a bucurat pe toți.

2. Alege forma corectă:

Bunica ia / i-a făcut tortul Ceciliei. Era ziua ei. S-a grăbit să ia / i-a lumânările.

La ia / ea au sosit mulți copii. Ia / i-a servit pe toți cu prăjituri.

Când să ia / i-a tortul, a venit și vecina sa. Ia / i-a adus un piscoi micuț și ia / ea s-a bucurat mult. Ia / i-adat și lui puțină frișcă. S-a gândit să ia / i-a o cutie în care să-i facă un culcuș.

3. Taie ceea ce nu este corect!

Ia /ea vrea să ia / i-a un stilou.

Ea ia / i-a cumpărat fiicei sale o carte.

Mircea ia / i-a zis prietenului său: - Ia / i-a schiurile și hai pe derdeluș! El i-a / ia cerut voie mamei și au plecat.

Rândunica ia/i-a de jos o crenguță pentru cuibul ei.

Camelia ia/i-a împrumutat colegei sale bicicleta.

Am citit cartea pe care el ia/i-a dat-o.

Maria ia/i-a un bilet de tramvai de la chioșc.

El ia/i-a aminte la sfaturile mamei.

Ia/i-a bucurat mult venirea noastră.

4. Scrie corect pe “i-a” și “ia” în textul de mai jos:

Felicia și Costache sunt doi frați cuminiți.

Mama ____ cumpărat Feliciei o păpușă mică, iar pentru Costache vrea să ____ o mașinuță roșie sau galbenă. Ea ____ cerut vânzătoarei să ____ din raft o astfel de mașinuță. Vânzătoarea ____ dat ceea ce a cerut.

Ajunsă acasă ____ dat Feliciei păpușa, iar lui Costache o mașinuță roșie. Costache ____ mașinuța, Felicia ____ păpușa și amândoi sunt veseli.

5. Alcătuieste câte două propoziții în care să folosești pe “ia” și “i-a”

6. Scrie forma potrivită după model. acum (azi)

îi spune	i-a spus
Îi arată
Îi aduce
Îi oferă

“l-a” / “la”

1. Taie forma incorectă:

- a. Doamna învățătoare la/l-a invitat pe Gigel la/l-a tablă.
- b. La/l-a rugat pe lup să vină la/l-a pomană.
- c. Petale albe sau/s-au roz au început să danseze în aerul cald al primăverii.
- d. Albinele sau/s-au viespile fac miere ?
- e. Mama sau/s-au tata va veni la ședință?

2. Completează cu la/l-a:

Tata a spus căgară va sosi bunica mea.ora 6 va sosi aceasta. Înainte de a pleca, tataîntrebat pe fratele meu:

- ...ce gară va veni bunica ?
- ...gara cea mai apropiată.

L-am dus pe fratele meu ...gară, împreună cu tata pentru a o întâmpina pe bunica.

3. Completează spațiile punctate cu “l-a” și “la”:

Ancuța merge ___ teatrul de păpuși. ___ întâlnit în drum pe George și ___ rugat să meargă împreună cu ea ___ teatru.

A doua zi ___ școală, Ancuța ___ văzut pe George sărind și alergând pe coridor. I-a spus că băiețelul de ___ teatrul de păpuși ar fi știut să se poarte frumos și ___ școală, în pauze.

4. Alcătuieste două propoziții cu “l-a” și două cu “la”:

5. Scrie forma potrivită după model:

<u>acum (azi)</u>	<u>atunci (altădată)</u>
îl aude	l-a auzit
Îl întreabă
Îl învață
Îl învinge
Îl cheamă

6. Barează cuvântul nepotrivit:

- a) De la / l-a mare pân' l-a / la munte,
Picură stele mărunte.
- b) La / L-a certat și l-a / la întrebat,
Dar nimic nu a aflat.

7. Completează cu LA / L-A:

Dimineața, Alin pleacă școală. Pe drum, el întâlnit pe Daniel.lecții, prietenul său a luat note bune. După ore, Alin lăudat.

“ne-am” / “neam”

1. Completează cu “ne-am” și “neam”:

Noi avem un _____ mare. Foarte rar _____ întâlnit cu toții, dar totdeauna _____ înțeles nemaipomenit. Nu _____ certat _____ .

2. Completează propozițiile:

Viorel este cu mine.
Am cunoscut un de-al nostru.
Un neam de barbari a distrus omenirea.
Unde viteji își apără țara.
..... răzgândit în privința plecării.
Acest defect îl avea din
Se trage dintr-un e oameni tăcuți.
Veseli, așezat la masă.

3. Scrie forma potrivită, după timpul când se petrece acțiunea:

<u>acum (azi)</u>	<u>atunci (altădată)</u>
ne jucăm	ne-am jucat
ne plimbăm
ne certăm
ne împăcăm
ne vizităm

4. Barează forma nepotrivită a cuvintelor neam, ne-am:

Un (ne-am / neam) și-a anunțat vizita. (Ne-am / Neam) gândit să-l așteptăm la gară. (Ne-am / Neam) lăsat îmbrățișați câteva clipe. Suntem un (ne-am / neam) sentimental.

5. Completează propozițiile cu neam sau ne-am:

.....plimbat cu troleul prin București. Unde-al nostru ne-a condus până la gară.bucurat foarte mult de clipele petrecute împreună

6. Transcrie textul , arătând ca acțiunea se petrece înainte de momentul vorbirii:

Luni ne întâlnim la gara fluvială. Ne imbarcăm pe vasul „Sulina”. Cu toții ne bucurăm de prezența doamnei învățătoare. Ne luăm rămas bun de la părinți. Pe vapor ne distrăm de minune.

7. Ordonează propozițiile:

- ospătat ne-am la cu toții un neam de-al Gheorghii lui.
- luptat cuceritori oameni de cu ne-am neam un.

8. Alcătuieste enunțuri cu “neam” și “ne-am”:

”ne-a” / “nea”

1. *Alege varianta corectă:*

- Nea/Ne-a chemat la școală.
- Stratul de nea/ne-a era gros.
- Îl cunosc pe nea/ne-a Vasile.
- Ea nea/ne-a privit cu reproș.
- Nea/Ne-a chemat pe toți la el.

2. *Taie enunțurile scrise greșit:*

- Ne-a spus/Nea spus.
- Ne-a Ion/Nea Ion.
- Ne-a dat/Nea Dat.
- E multă nea/E multă ne-a.

3. *Adaugă cuvintele lipsă (nea/ne-a):*

- poftit la ziua onomastică.
- Vasile are multe premii naționale.
- Multăa căzut peste casa mea.
- găsit în Parcul „Monument” .

4. *Completează spațiile cu “nea” și “ne-a”:*

- Ce mult _____ plăcut la stână!
_____ Gheorghe avea doi câini mari. El _____ chemat să ne jucăm cu ei.
_____, am strigat noi la Lăbuș, când a vrut să latre la noi.
Când totul se va acoperi cu _____ albă și strălucitoare _____ Gheorghe va coborî cu oile și câinii în sat.

5. *Scrie forma potrivită, după model:*

<u>acum (azi)</u>	<u>atunci (altădată)</u>
ne spune	ne-a spus
ne citește	
ne învață	
ne vorbește	
ne desenează	

6. *Alege forma corectă a cuvântului din paranteză:*

- Pe câmp s-a așternut covorul alb de (ne-a / nea). Ieri, (ne-a / nea) Ilie a scos săniuța din pod. (ne-a / nea) spus că ea alunecă ca gândul trasă de cai. (Ne-a / Nea) plăcut mult plimbarea cu săniuța.

7. *Transcrie textul , arătând ca acțiunea se petrece înainte de momentul vorbirii:*

Bunica ne povestește despre copilăria ei. Ea ne spune multe povești frumoase. Ne învață multe lucruri bune. Ne vorbește cald și ne mângâie duios. Prezența ei ne fascinează mereu.

8. Alcătuieste câte două enunțuri cu “nea” și “ne-a”.

“mai” / “m-ai”

1. Completează punctele libere cu “mai” sau “m-ai”:

Georgeta s-a născut în luna

Mircea este harnic decât Dragoș.

__ lăsa la film, mămico?

__ Irina, înveselit cu poveștile tale!

2. Compune patru propoziții cu “m-ai” și “mai”:

3. Completează cu mai, m-ai:

Când _____ vii pe la noi, să _____ aduci jocul de șah ca să _____ jucăm o dată. _____ înțeles? Dacă _____ ai și alte jocuri, să le aduci ca să mă _____ joc și eu.

4. Taie forma greșită:

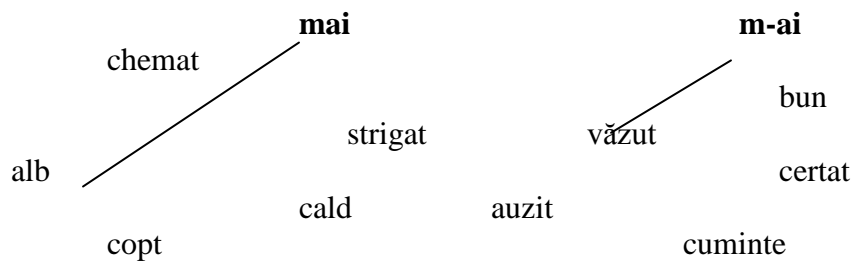
(**Mai, M-ai**) întâi aș vrea să nu (**mai, m-ai**) vorbiți.

De ce nu (**mai, m-ai**) chemat la ziua ta în luna (**mai, m-ai**)?

Cea (**mai, m-ai**) călduroasă lună de primăvară este luna (**mai, m-ai**).

Bunica încă (**mai, m-ai**) spală rufele cu un (**mai, m-ai**).

5. Unește printr-o linie formele potrivite:

6. Ordonează cuvintele și scrie propoziția obținută:

grădina, **mai**, În, frumoasă, e, luna, **mai**

7. Unește și potrivește:

M-ai chemat la tine
M-ai strigat să vin
Dacă **m-ai** văzut
M-ai lovit
Nu **mai** vreau

mai repede.
de ce nu **m-ai** strigat?
să **mai** mănânc.
în luna **mai**.
cu un **mai**.

“iau” / “i-au”

1. *Completează spațiile punctate cu „i-au” și „iau”:*

După concursul de matematică, profesorii lăudat pe cei mai buni.
..... spus lui Marcel să
lucreze mai multe probleme.

Eu o culegere de la librărie, să lucrez împreună cu el. Îmi doresc să
și eu mereu premii la
olimpiadă. În drum spre casă, un buchet de flori pentru sora mea, care a luat
premiul întâi.

2. *Scrive forma potrivită după model:*

<u>acum (azi)</u>	<u>atunci (altădată)</u>
Îi spun	i-au spus
Îi arată
Îi aduc
Îi oferă
Îi dă

3. *Alege forma corectă a cuvântului din paranteză:*

Iezii (i-au/iau) promis caprei că vor fi cuminți. Ei (i-au/iau) în serios sfaturile mamei. Aceștia se (i-au/iau) la trântă.

Sunetele scoase de lup (i-au/iau) speriat grozav. Cel mijlociu și cel mic (i-au/iau) măsuri și se ascund prin casă. Rugămințile iedului mic nu (i-au/iau) înduioșat inima fratelui mai mare de a nu deschide ușa. Simțurile lupului (i-au/iau) fost de folos în a-i descoperi pe cei doi iezii cucuieți.

4. *Completează spațiile punctate:*

Lui Dan plăcut prăjiturile.
Nu venit bine hainele.
Croitorii luat măsura greșit.
Vreau să diploma de onoare.

5. *Corectează greșelile:*

I-au paltonul din cuier.
Iau auzit vorbind în șoaptă.
I-au un pahar cu lapte.
O iau cu mine pe Angela.

6. *Transformați după model:*

El i-a luat locul.

Ei i-au luat locul.

Ea i-a spus vestea.

Băiatul i-a certat.

Copilul i-a oferit o floare.

7. *Alcătuiește enunțuri cu “iau” / “i-au”:*